

1 Oslo Unge Høyres program for arbeid, 2 inkludering og verdiskaping

3 **Til:** Oslo Unge Høyres Generalforsamling

4 **Fra:** Oslo Unge Høyres programgruppe for Arbeid, inkludering og verdiskaping. Lise Amalie
5 Christensen (leder), Mihajlo Samardžić, Ayna Mousavi, Ingerid Berge, Matias Bråthen, Nikolai
6 Bjerke Dyvik og Stine Bentzen.

7
8
9

10 **Kapittel 1 - Flere i jobb med mer målrettede ytelser**

11 Norge har allerede et stort sosialbudsjett. Målet med fremtidens sosialpolitikk bør være å
12 bruke disse på å få flest mulig tilbake i jobb. Der det ikke er mulig å gå ut i full jobb bør man i
13 større grad se på graderinger, heller enn å ta folk helt ut av arbeidsstyrken.

14

15 En av de viktigste grunnene til at noen blir stående utenfor arbeidslivet, er mangel på
16 utdanning eller kompetanse. Dette kan være av ulike årsaker, men gjør den potensielle
17 arbeidstakeren mindre attraktiv for ansettelse. Derfor ønsker Oslo Unge Høyre å legge til
18 rette for Innstegsstillinger: at en arbeidsgiver kan ansette en person med manglende
19 kompetanse i en prøveperiode og gi dem en opplæringsplan. Dersom denne oppfylles, kan
20 personen bli fast ansatt og motta full lønn. I prøveperioden betaler arbeidsgiver en redusert
21 sats, og resten av lønnen blir dekket av det offentlige.

22

23 I juni 2020 var det, ifølge SSB, 364 005 uføretrygdede i Norge (SSB, 2020). Den store
24 utfordringen med uføretrygd er at det kan ende som en vei ut av arbeidslivet. Derfor vil Oslo
25 Unge Høyre legge til rette for at man i større grad skal kunne gradere uføretrygden. Dette
26 bør komme i kombinasjon med helsejustert lønn, slik at den uføretrygdede kan få lønn fra
27 arbeidsgiver for timene de kan jobbe, og trygd for resten. Det bør også bli stilt strengere krav
28 til å motta full uføretrygd.

29

30 Elefanten i rommet i den norske sosialpolitikken har lenge vært sykefraværet og sykelønnen.
31 Norge har i dag en sykelønnsordning som går utpå at den sykmeldte får utbetalt full lønn i
32 opptil et år, først av arbeidsgiver og deretter av staten (Kolbeinstveit, 2018). Oslo Unge
33 Høyre mener det er fornuftig å gå over til en litt mindre generøs ordning, ved å redusere
34 sykelønnen til 80%. Norge har også et høyt sykefravær, sammenlignet med andre land
35 (Kolbeinstveit, 2018). Oslo Unge Høyre mener at en mulig løsning på dette er å gi
36 arbeidsgiver et ekstra incentiv til å få arbeidstakeren tilbake på jobb, ved å endre
37 arbeidsgiverbetalingen i sykelønnsordningen.

38

39 Oslo Unge Høyre vil:

- 40 • At hovedmålet med norske sosialytelser skal være å få så mange som mulig helt eller
- 41 delvis tilbake i arbeidslivet
- 42 • Legge til rette for at en arbeidsgiver kan ansette noen i en innstegsstillingsmodell
- 43 med en prøveperiode, der noen av lønnskostnadene blir dekket av det offentlige
- 44 • Øke bruken av gradert uføretrygd
- 45 • Innføre en ordning med helsejustert lønn for graderte uføre
- 46 • Nedjustere sykelønn til 80% fra første sykedag
- 47 • Endre arbeidsgiverbetalingen i sykelønnen for å gi arbeidsgiver større incentiver til å
- 48 få sykmeldte medarbeidere helt eller delvis tilbake i jobb
- 49 • Opprette en ordning lignende «nyt Norge» for inkluderingsbedrifter som ansetter folk
- 50 med hull u CVen eller helsejustert lønn

51

52

53 **Kapittel 2 - Eldre i arbeidslivet**

54 En aldrende befolkning betyr mer utgifter i fremtiden. Antall arbeidstakere per pensjonist

55 minker og en måte vi kan motvirke dette er å få flere til å stå i jobb lenger.

56

57 Tiltakene vi går inn for er for at bedrifter skal bli mer motivert til å ansette seniorer.

58 Bedrifter skal ikke se på å ansette seniorer som en byrde. Ifølge Produktivitetskommisjonen¹

59 er at kostnadene øker når man har eldre arbeidstakere mens produktiviteten minker årsaker

60 til hvorfor arbeidsgivere er skeptiske til å ansette seniorer.

61

62 Oslo Unge Høyre vil:

- 63 • Fjerne særaldersgrensene i arbeidslivet
- 64 • Se på seniorgodene i arbeidslivet og innføre goder som gagnar bedriftene som
- 65 ansetter seniorer
- 66 • Fjerne ekstra ferieuke for arbeidstakere over 60
- 67 • Se på muligheten for å innføre en ordning som ligner på helsejustert lønn for eldre

68

69

70 **Kapittel 3 - Integrering**

71 Innvandrere i arbeid er en uendelig ressurs. Samtidig er inkludering viktig hvis vi skal få til et

72 moderne samfunn.

73

---

¹ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2016-3/id2474809/?q=&ch=8>

74 Et av de viktigste områdene i integreringsprosessen er å kunne språket til landet. Uten det
75 blir det vanskelig å kommunisere i arbeidslivet, med statlige institusjoner, og med andre i
76 samfunnet. Norge må øke antall innvandrere som kan kommunisere med omverdenen de
77 lever i, uten tolk.

78
79 I dagens samfunn er bestått videregående opplæring et krav i nesten all arbeid. Innvandrere
80 som kommer fra et sted der det har vært vanskelig eller umulig å ta fag på videregående
81 nivå og er over 24 år faller mellom to stoler. De mister ungdomsretten, som gir alle mellom
82 15 og 24 år som har bestått grunnutdanning og har oppholdstillatelse, retten til
83 videregående skole. Samtidig er videregående opplæring nøkkelen til mye av muligheten til
84 å delta i samfunnet. Vi må ikke gjøre veien til arbeidslivet vanskeligere enn det må være til
85 en av de mest utsatte gruppene i samfunnet.

86
87 I dag er øvre aldersgrense for plikt til deltagelse i språk- og samfunnsfagopplæring 67 år. Det
88 vil si at man ikke får norskopplæring dersom man er per deres definisjon for gammel. Likevel
89 trenger man fortsatt å kommunisere med andre i samfunnet, selv om man er over 67 år.

90
91 Det er usikkert hvordan det går til med innvandrere som er og har vært i jobb. Mens det
92 finnes mye informasjon om hvordan det går med kvinner i jobb, kan ikke det samme sies om
93 innvandrere. For å få en helhetlig undersøkelse på hvordan det står til, burde SSB ta en
94 undersøkelse på dette temaet.

95
96 Oslo Unge Høyre vil:

- 97 • At alle som søker om norsk statsborgerskap må bevise språk kunnskaper tilsvarende
98 B2 eller høyere i minst et nordisk språk
- 99 • At innvandrere uten godkjent videregående opplæring skal ha rett til videregående
100 skole i ti år etter første bodag i Norge, uansett alder, i tillegg til ungdomsretten.
- 101 • At innvandrere også over 67 år har plikt til opplæring i norsk og samfunnskunnskap
102 dersom de har fått opphold i Norge, men ikke etter EØS-regelverket.
- 103 • At SSB gjennomfører en undersøkelse med hensikt å avdekke likestilling mellom
104 innvandrere og ikke innvandrere i jobb.

105
106
107

108 **Kapittel 4 - Arbeidsledighet blant unge**

109 At folk står i jobb er den viktigste inntekten staten har. Det er det som gjør at vi kan
110 finansiere velferdsstaten. Derfor er arbeidsledighet en av de største utfordringene for
111 velferdsstaten, men det er også en utfordring for den enkelte som ikke har en jobb å gå til.
112 Når du er ung og står helt utenfor arbeid og utdanning er det en ekstra stor utfordring, for
113 hvis du aldri har hatt en fot innenfor arbeidslivet blir det vanskeligere å få en jobb.

114 **Unge utenfor arbeid, utdanning eller annen aktivitet**

115 Det er en gruppe unge man samler under betegnelsen utenfor arbeid, utdanning eller annen
116 aktivitet, også kalt NEET (Not in Employment, Education or Training) Gruppen er ca. 6% av
117 alle unge mellom 15 og 29 år. Det er en liten gruppe, men de står i fare for å aldri komme
118 seg inn i arbeidslivet eller i aktivitet. Unge Høyre mener det er viktig at disse ungdommene
119 blir fulgt opp tett og så tidlig som mulig.

120

121 Oslo Unge Høyre vil:

- 122 • Gjennomføre forsøk med opplæringsstillinger der det er hensiktsmessig
- 123 • Styrke NAV sin ungdomsinnsats
- 124 • Stille mer funksjonelle krav i stedet for formelle krav i stillingsutlysninger
- 125 • Innføre livslang rett til videregående opplæring

126

127 **Raskere i jobb etter utdanning**

128 De som har fullført videregående og begynt med videre studier har gode forutsetninger for å
129 klare seg, og de vil få seg en jobb. Det er likevel en utfordring at mange studerer for lenge,
130 og bruker for lang tid på å komme seg ut i arbeidslivet.

131

132 Oslo Unge Høyre vil:

- 133 • Fjerne alderspoeng for opptak til høyere utdanning
- 134 • Fjerne tilleggs-poeng for forsvaret og folkehøyskole
- 135 • Fjerne realfagspoeng
- 136 • At man ikke skal få omgjort lån til stipend når man tar opp fag man tidligere har
137 bestått i en periode hvor de hadde ungdomsrett
- 138 • Fjerne inntektsgrensen for stipend- og låneordning til Lånekassen
- 139 • Vektlegge arbeidsrettede studieretninger ved fordeling av studieplasser

140

141

142 **Kapittel 5 - Fremtidens arbeidsplasser**

143

144 **Digitalisering=Arbeidsplasser**

145 De siste årene har det blitt stort fokus på digitalisering av industriell produksjon og oppgaver
146 i offentlig administrasjon. Internasjonalt ser vi at stadig flere næringer digitaliseres, og man
147 hører ofte ting som "Nå tar robotene over jobbene våre" Man kan lett få et inntrykk av at vi i
148 fremtiden vil få en massearbeidsledighet grunnet digitalisering og effektivisering av
149 oppgaver.

150 Faktum er derimot at digitalisering skaper arbeidsplasser, og at økt sysselsetting og økt
151 effektivisering har korrelert positivt de siste 70 årene. Der gamle arbeidsplasser forsvinner,
152 skapes det flere nye.

153 Men digitalisering kan ikke skje uten at man omstiller kunnskapen hos befolkningen. De
154 jobbene digitalisering skaper krever god kunnskap innen IKT. Derfor er det viktig at man fra
155 tidlig av i skolen lærer bruk av IKT og at man tydeliggjør verdien dette vil ha for fremtidens
156 jobber.

157

158 Oslo Unge Høyre vil:

- 159 • Innføre grunnleggende IKT undervisning i lærerplanen fra barneskolen
- 160 • Styrke studietilbudet innen IKT og ingeniørfag, og legge til rette for at det kan tilbys
161 ved flere universiteter og høyskoler.
- 162 • Fortsette satsningen på digitale verktøy i undervisningen, og sikre at lærere får
163 tilstrekkelig kunnskap om håndtering av dette.
- 164 • I større grad muliggjøre videreutdanningsløp innen digitalisering for mennesker som
165 allerede er i arbeidslivet

166

167

168 **Grønn industri**

169 De neste årene vet vi at vi må belage oss på mindre fra oljen, og det vil neppe være
170 lønnsomt å vedta nye oljefelt. Samtidig fortsetter staten å dekke 78 prosent av
171 letekostnadene for oljeselskaper. Dersom du utvikler coronavaksine eller bygger
172 havvindmøller innebærer det minst like stor økonomisk risiko, men likevel får du ikke dekket
173 investeringskostnadene dine. Næringspolitikken skal være nøytral og uten ordninger som gir
174 særskilte fordeler til enkelte sektorer.

175 Leterefusjonsordningen er ikke et tapsprosjekt, men er en unødvendig bruk av penger i
176 fremtiden. Norge er i en grønn omstilling, og må for å få flere ben å stå på. Da er det ikke
177 statens rolle å holde oljenæringen i respirator.

178

179 Oslo Unge Høyre vil:

- 180 • Avskaffe leterefusjonsordningen
- 181 • Bygge ut testanlegg for karbon-fangst og lagring
- 182 • Som hovedregel at ved utbygging av fastlandsindustri skal klimahensyn veie tyngre
183 enn miljøhensyn.
- 184 • Endre petroleumsskattesystemet, med mål om å sikre investeringsnøytralitet og
185 skjerme staten for økt etterspørselsrisiko.

186

187

188

189 **Ja til klesindustri i Norge!**

190 Fremtidens industrijobber kommer ikke til å finnes i oljen, men i andre bærekraftige
191 næringer. En av disse er klesindustrien, som i dag er en av de mest forurensende industriene
192 i verden. Hvorfor er den det? Fordi de aller fleste klesplagg blir produsert i land med lave
193 eller ingen standarder for avfallshåndtering. Arbeiderne i disse landene har også få
194 rettigheter, og lager klær i såkalte «sweatshops» for en veldig lav lønn. Ved å tiltrekke denne
195 industrien til Norge, kan vi sørge for at de som produserer klærne får en lønn å leve av, vi
196 skaper industrijobber i Norge og vi sparer miljøet for utslipp.

197 Men det sier seg selv at det ikke er billig å produsere noe som helst i Norge. Derfor vil vi
198 tiltrekke motebransjen til Norge ved å gi dem skattefordeler slik at det blir lønnsomt for dem
199 å investere i Norge.

200

201 Oslo Unge Høyre vil:

- 202 • Legge til rette for klesproduksjon i Norge ved å gi selskaper som driver med dette
203 gunstige skattefordeler.

204